EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 13.5.2015
COM(2015) 251 final

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

euroa rahayksikkönään käyttävien jäsenvaltioiden talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen täytäntöönpanosta

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

euroa rahayksikkönään käyttävien jäsenvaltioiden talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen täytäntöönpanosta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 136 artiklan yhdessä 121 artiklan 2 kohdan kanssa,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97[1] ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011[2] ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen[3],

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroalueen kehityksen ylläpitäminen ja vahvistaminen edellyttää jatkuvia politiikkatoimia, joilla tuetaan yksityisen ja julkisen sektorin tasapainoista sopeutusta ja lisätään talouden kasvupotentiaalia keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Vaikka talouden elpyminen euroalueella on käynnissä, sitä jarruttavat viime vuosien talous- ja finanssikriisin jälkivaikutukset, muun muassa käynnissä oleva ulkoisen tasapainon palauttaminen, julkisen ja yksityisen velan suuri määrä ja siihen liittyvät velkaantuneisuuden vähentämispaineet, kansallisten työ- ja tuotemarkkinoiden hellittämättömät rakenteelliset jäykkyydet, korkea työttömyys ja heikko luottamus talouteen sekä vähäisinä pysyvät investoinnit. Maakohtaisissa suosituksissa esitettyjen uudistusten täytäntöönpano ei ole tähän mennessä ollut riittävän kunnianhimoista.

(2) Euroalue on kokonaisuutena enemmän kuin jäsentensä summa. Euroalueen talouksilla on tiiviit keskinäiset yhteydet. Tämän vuoksi on tärkeää koordinoida tiukemmin euroalueen jäsenvaltioiden finanssipolitiikkaa sekä talous- ja rakennepolitiikkaa. Euroalueen finanssipolitiikan virityksen olisi tuettava kasvua ja samalla varmistettava, ettei vaaranneta edistymistä tasapainottamisessa. Euroalueen jäsenvaltioilla on erityinen vastuu viime vuosina huomattavasti vahvistetun talouden ohjausjärjestelmän tuloksellisesta toteuttamisesta. Tämä edellyttää voimakkaampaa vertaispainetta, jotta voidaan tukea kansallisten uudistusten toteuttamista ja

[1] EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.
[2] EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.
[3] COM(2015) 251.

varovaista finanssipolitiikkaa. Lisäksi tarvitaan kansallisten uudistusten perusteellisempaa arviointia euroalueen näkökulmasta, potentiaalisten heijastusvaikutusten huomioon ottamista sekä sellaisten toimintalinjojen edistämistä, jotka ovat erityisen tärkeitä talous- ja rahaliiton toimivuuden kannalta.

(3) Euroalueella ei ole vielä toteutettu riittävästi kunnianhimoisia rakenneuudistuksia, joilla nykyaikaistetaan talouksia ja lisätään euroalueen kilpailukykyä ja kasvupotentiaalia. Ennen kriisiä vallinneiden epätasapainojen suuruus, maiden asema suhdannekierrossa ja julkisen talouden liikkumavara vaihtelevat huomattavasti jäsenvaltiosta toiseen. Tilanne työmarkkinoilla on parantunut hieman, ja niiden joustavuutta lisäävät uudistukset ovat edistyneet jonkin verran. Tästä huolimatta työttömyysaste on pysynyt korkeana. Pitkäaikaistyöttömyys uhkaa vakiintua tasolleen, mikä heikentää entisestään sosiaalista tilannetta kaikkein haavoittuvimmissa maissa. Ulkoisen tasapainon palauttaminen on käynnissä, mutta edistyminen on ollut epätasaista, eikä vaihtotaseen suuria ylijäämiä ole lainkaan sopeutettu. Työ- ja tuotemarkkinoiden kunnianhimoisilla rakenneuudistuksilla voitaisiin edistää tarvittavaa talouden sopeutusta euroalueella sekä tukea kasvua niissä maissa, joissa tällaisia rakenneuudistuksia toteutetaan. Uudistukset lisäävät myös sosiaalista osallisuutta parantamalla työllisyyttä ja alentamalla kuluttajahintoja. Jos rakenneuudistukset toteutetaan yhdessä eri jäsenvaltioissa, ne tarjoavat etuja koko euroalueelle myönteisinä heijastusvaikutuksina kaupan ja rahoitusalan kanavien kautta. Tämä kannustaisi myös tekemään asianmukaisia politiikkavalintoja muissa euroalueen maissa. Tätä prosessia voidaan auttaa euroryhmässä käytävillä aihekohtaisilla keskusteluilla, joissa arvioidaan ja vertaillaan uudistustoimia ja niiden vaikutuksia koko euroalueella. Tavoitteiden saavuttamista voidaan edistää oppimalla parhaista käytänteistä, sopimalla hyvien uudistusten yhteisistä periaatteista ja asettamalla vertaispainetta. Kansallisen tason sopeutusprosessien ja euroalueen toimivuuden näkökulmasta on erityisen tärkeää seurata säännöllisesti uudistuksia jäsenvaltioissa, joissa on liiallinen epätasapaino ja joiden epätasapainot edellyttävät määrätietoisia toimia.

(4) Yksi euroalueen keskeisistä politiikkahaasteista on julkisen velan vähentäminen jatkamalla vastuullista finanssipolitiikkaa. Viime vuosien vakauttamistoimien ansiosta euroalueen julkisen talouden tilanne on parantunut, mutta finanssipolitiikan koordinointia on vielä tehostettava. Joidenkin euroalueen jäsenvaltioiden on edelleen jatkettava julkisen talouden sopeutusta vähentääkseen erittäin suurta julkista velkaansa. Toisilla taas on enemmän liikkumavaraa, ja ne voisivat käyttää sitä edistämään kotimaista kysyntää ja erityisesti investointeja, mikä tukisi sekä kotimaista että koko euroalueen kasvua. Vakaus- ja kasvusopimuksen sääntöihin sisältyvä jousto antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden tukea rakenteellisia uudistuksia ja investointeja siten, että noudatetaan yhteisesti sovittuja sääntöjä. Julkisen talouden strategiat eivät vielä edistä kasvua riittävän hyvin. Vaikka koordinointia on lisätty euroryhmän puitteissa, tulopuolella verojärjestelmiä on vielä varaa tehostaa, ja työn verokiilaa voidaan vielä kaventaa. Menopuolella on keskityttävä enemmän julkisiin investointeihin, jotka perustuvat asianmukaisiin kustannushyötyanalyyseihin, ja muihin julkisiin menoihin, joilla on vahva myönteinen vaikutus kasvuun. Menojen uudelleenarvioinnissa on korostettu tarvetta saada aikaan tehokkuushyötyjä julkishallinnossa. Tätä prosessia tuetaan hyvin toimivilla kansallisen finanssipolitiikan kehyksillä.

(5) Rahoitusmarkkinoiden tilanne on euroalueella parantunut, mutta luotonanto yksityiselle sektorille on edelleen vähäistä ja rahoitusmarkkinat ovat liian

pirstoutuneet. Tämä jarruttaa investointeja euroalueella. Tämän seurauksena on syntynyt suuri investointivaje, vaikka tarvittaisiin sekä aineellisia että aineettomia investointeja. EU:n investointiohjelma tarjoaa mahdollisuuksia hankkia rahoitusta tuottaviin investointeihin. Investointiohjelman ja EKP:n laajennetun arvopaperien osto-ohjelman vaikutukset ovat kuitenkin suurempia, kun niiden rinnalla toteutetaan laajemmalla rahoitussektorilla toimenpiteitä, joilla palautetaan luottovirrat, syvennetään pääomamarkkinoita ja edistetään talouden pitkäaikaista rahoitusta. Pankkiunionin toteuttaminen on käynnissä, ja sitä tuetaan yhteisen sääntökirjan soveltamisella ja johdonmukaisella sääntelyllä. Yhdennetymmät ja tehokkaammat pääomamarkkinat saisivat liikkeelle lisärahoitusta investointeja varten, vähentäisivät Euroopan talouden riippuvuutta pankeista ja tekisivät rahoitusalan rakenteista tasapainoisempia ja vakaampia.

(6) Talous- ja rahaliiton rakennetta on vahvistettu viime aikoina, mutta nykyiset haasteet edellyttävät edistymistä sen loppuun saattamisessa. Talous- ja rahaliiton jatkokehitys edellyttää vaiheittaista lähestymistapaa, jossa yhdistyvät kurinalaisuus ja yhteisvastuu. Komission puheenjohtaja valmistelee yhdessä Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan, Euroopan parlamentin puhemiehen, Euroopan keskuspankin pääjohtajan ja euroryhmän puheenjohtajan kanssa jatkotoimia, joilla parannetaan euroalueen talouden ohjausta,

SUOSITTAA, että euroalueen jäsenvaltiot toteuttavat euroryhmän puitteissa vuosina 2015–2016 toimia, joilla ne

1. käyttävät vertaispainetta edistääkseen rakenteellisia uudistuksia, joilla supistetaan suurta kotimaista ja ulkomaista velkaa ja tuetaan investointeja; arvioivat säännöllisesti uudistusten toteuttamista niissä jäsenvaltioissa, joissa on vakavia epätasapainoja; jatkavat rakenneuudistusten säännöllisiä aihekohtaisia arviointeja; tekevät viimeistään keväällä 2016 päätöksiä niiden koordinointitoimien seurannasta, joilla pyritään kaventamaan työn suurta verokiilaa ja uudistamaan palvelumarkkinoita;

2. koordinoivat julkisen talouden toimia sen varmistamiseksi, että euroalueen finanssipolitiikan kokonaisviritys vastaa kestävyyteen liittyviä riskejä ja suhdannetilannetta; käyvät viimeistään keväällä 2016 julkisen talouden laadun ja kestävyyden parantamisesta aihekohtaisia keskusteluja, joissa keskitytään erityisesti aineellisten ja aineettomien investointien priorisointiin kansallisella ja EU:n tasolla sekä kasvua paremmin edistäviin verojärjestelmiin; seuraavat hiljattain vahvistettujen kansallisten julkisen talouden kehysten toiminnan tuloksellisuutta;

3. huolehtivat siitä, että Euroopan tekemän keskuspankin perusteellisen arvioinnin jatkotoimet, pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin täytäntöönpano ja yhteistä kriisinratkaisurahastoa koskevan hallitustenvälisen sopimuksen ratifiointi saatetaan oikea-aikaisesti päätökseen ja että rahasto on täysin toimintavalmis tammikuusta 2016; edistävät markkinaperusteista rahoitusta syventäviä toimenpiteitä, jotta voidaan parantaa pk-yritysten rahoituksen saantia ja kehittää vaihtoehtoisia rahoituslähteitä; kannustavat uudistamaan kansallisia maksukyvyttömyysmenettelyjä;

4. edistävät talous- ja rahaliiton syventämistä ja osaltaan vaikuttavat talouden valvontakehyksen parantamiseen siinä yhteydessä, kun puheenjohtaja Juncker laatii tiiviissä yhteistyössä puheenjohtaja Tuskin, puhemies Schulzin, pääjohtaja Draghin ja puheenjohtaja Dijsselbloemin kanssa euroalueen talouden ohjauksen ja hallinnan

parantamiseen tähtääviä jatkotoimia koskevan kertomuksen ja toteutetaan siitä seuraavia toimia.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja